

Servicebrancher var de store jobskabere det seneste år

▼ AF ØKONOM JENS HJARSBECH, CAND.POLIT

Restauranter og vikarbureauer i toppen over jobskabere det seneste år

Der har været fremgang på arbejdsmarkedet siden midten af 2013, og fremgang er fortsat det seneste år – især i den private sektor. Der blev således skabt knap 38.700 lønmodtagerjobs i private brancher fra 3. kvartal 2015 til 3. kvartal 2016. Det var især i servicebrancher som restauranter, vikarbureauer og it-konsulenter at jobskabelsen var høj. Omvendt mistede tankstationer og post- og kurertjenester flest jobs over året.

Brancher hvor beskæftigelsen stiger:

- Restauranter har haft uafbrudt beskæftigelsesvækst siden 2010 og også fra 3. kvartal 2015 til 3. kvartal 2016 (+3.209 fuldtidslønmodtagere ift. året før). Restauranterne nyder godt af forbrugernes købelyst, som stimuleres af høj beskæftigelse, reallønsfremgang, lave renter og stigende boligpriser.
- Beskæftigelsen i vikarbureauerne er steget støt siden 2009 og således også over det seneste år (+2.222 fuldtidslønmodtagere ift. året før). Det vil ofte være fornuftigt for en ekspanderende virksomhed at bruge vikarer, hvis den er i tvivl, om fremgangen fortsætter, hvilket i den nuværende økonomi er med til at give fremgang i vikarbranchen. Derudover kan det i nogle brancher være svært at finde kvalificeret arbejdskraft i rette tid, hvilket giver efterspørgsel hos vikarbureauerne. Samtidig er der en mere strukturel tendens til, at virksomheder oftere benytter sig af vikarer, da det giver større fleksibilitet.
- Beskæftigelsen hos IT-konsulenter har været i fremgang siden begyndelsen af 2013, og ligger nu et godt stykke over perioden før krisen (+2.183 fuldtidslønmodtagere 3. kvartal 2016 ift. året før). IT-kundskaber er en eftertragtet vare, og i takt med den øgede digitalisering, er der gode udsigter for branchen fremadrettet.
- Beskæftigelsen hos virksomhedskonsulenter var stort set uberørt af finanskrisen og er steget støt siden begyndelsen af 2008 (+1.485 fuldtidslønmodtagere 3. kvartal 2016 ift. året før). Virksomhedskonsulenter har både værdi for virksomheder i opgangs- og nedgangstider, og kan på den måde være mere resistente over for konjunkturudsving.
- Byggeriet er i fremgang i øjeblikket, godt hjulpet på vej af stigende beskæftigelse, lave renter og stigende boligpriser. Det er også smittet af på beskæftigelsen i bygningsfærdiggørelsesbranchen, hvor beskæftigelsen er steget med 1.466 fuldtidslønmodtagere det seneste år.

Brancher hvor beskæftigelsen falder:

- Tankstationer er en branche, hvor beskæftigelsen har været støt faldende siden 2008. I 3. kvartal 2016 faldt den yderligere med 778 fuldtidslønmodtagere i forhold til samme kvartal året før. Afskaffelsen af lukkeloven har betydet øget konkurrence fra traditionelle

supermarkeder, ligesom mere benzinøkonomiske biler har trykket indtjeningen. Samtidig kan den lave oliepris have haft yderligere negativ effekt på indtjeningen i branchen.

- Beskæftigelsen i post- og kurer tjeneste faldt med 687 fuldtidslønmodtagere i kvartalet i forhold til 3. kvartal 2015. Udbredelsen af elektronisk kommunikation og ”pick-up”-punkter for pakke transport betyder, at der løbende bliver behov for færre ansatte i branchen.
- Branchen fremstilling af computere og kommunikationsudstyr mv. så et fald i beskæftigelsen fra 3. kvartal 2015 til 3. kvartal 2016 (-515 beskæftigede fuldtidslønmodtagere). Branchen må forventes at kunne profitere af at lægge dele af produktionen i udlandet, hvorfor beskæftigelsen kan være faldende selvom det ikke nødvendigvis går skidt i branchen.
- Beskæftigelsen i detailhandlen med forbrugerelektronik faldt med 400 fuldtidslønmodtagere fra 3. kvartal 2015 til 3. kvartal 2016, og har i øvrigt været støt faldende siden 2008. Vi forbrugere handler mere og mere over nettet – også i udenlandske netbutikker – hvilket kan have været med til at mindske behovet for ansatte i de butikker. Selvom der stadig skal være ansatte til at servicere nethandlen, er der sandsynligvis behov for færre ansatte i de fysiske butikker.
- Beskæftigelsen i landbruget har været stigende siden 2011, og ligger over niveauet fra før krisen. Den stigning er dog vendt til et fald det seneste år (-392 fuldtidslønmodtagere fra 3. kvartal 2015 til 3. kvartal 2016).

Tabel 1

Ændring i antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i private brancher 2. kvartal 2016 til 3. kvartal 2016		
Brancher med størst fremgang		
Restauranter	3.209	7,1%
Arbejdsformidling og vikarbureauer	2.222	6,5%
It-konsulenter mv.	2.183	5,3%
Virksomhedskonsulenter	1.485	6,3%
Bygningsfærdiggørelse	1.466	4,4%
Brancher med størst tilbagegang		
Tankstationer	-778	-21,1%
Post og kurer tjeneste	-687	-4,1%
Fremst. af computere og kommunikationsudstyr mv.	-515	-11,2%
Detailh. med forbrugerelektronik	-400	-11,0%
Landbrug og gartneri	-392	-1,3%
Ændring i beskæftigelsen i alle private brancher	38.734	2,7%

Kilde: Dansk Erhverv på basis af data fra Danmarks Statistiks e-indkomstdata, særkørsel

Note: Egen sæsonkorrektio n.

Den samlede beskæftigelse fortsatte opad det seneste år

Den samlede beskæftigelse i Danmark har været stigende siden sommeren 2013, jf. figur 1. I 3. kvartal 2016 var der med ca. 2,2 mio. fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere det højeste antal beskæftigede siden begyndelsen af 2009. Antallet af fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere er dog fortsat ca. 80.000 under toppen i 2008, men er steget med 94.000 siden bunden i sommeren 2013 og med knap 32.000 det seneste år alene.

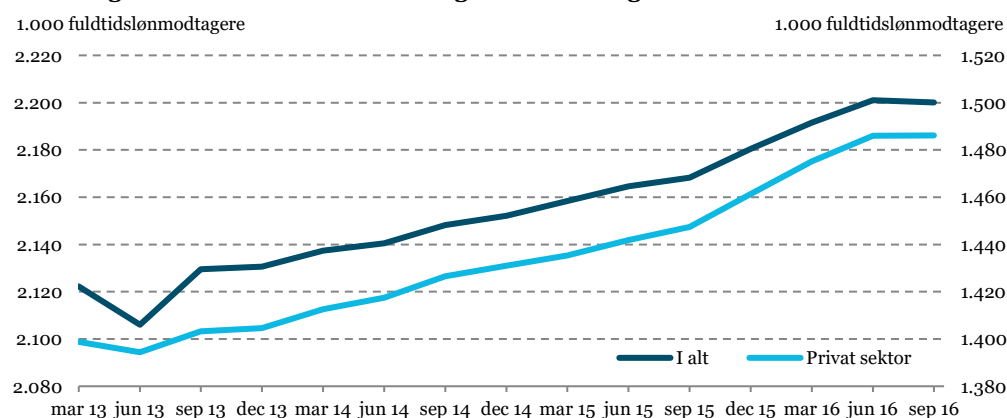
Det er det private arbejdsmarked, der har sikret beskæftigelsesfremgangen. Lønmodtagerbeskæftigelsen i den private sektor steg i 3. kvartal med 38.700 personer i forhold til 3. kvartal året før mens den faldt med 6.000 i det offentlige. Der var i 3. kvartal 2016 91.700 flere fuldtidslønmodtagere i den private sektor ift. bunden i 2013, mens beskæftigelsen i det offentlige faktisk er faldet med 800 i samme periode.

Beskæftigelsen løftes af et privatforbrug, der stiger ganske pænt i øjeblikket, og har gjort det de seneste par år. Det giver øget efterspørgsel efter arbejdskraft hos virksomheder, der især sælger deres varer og tjenester til danskerne, hvilket vi også ser i brancheoversigten. Samtidig er den stigende beskæftigelse i øvrigt en af årsagerne til det stigende private forbrug, der også bliver hjulpet godt på vej af lave oliepriser og renter samt et boligmarked i fremgang.

Fra 2. til 3. kvartal 2016 faldt beskæftigelsen på landsplan opgjort som fuldtidslønmodtagere. Det fald dækker dog over en stigning i antal lønmodtagere, men et fald i antal beregnede fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere, som følge et stort fald i den opgjorte gennemsnitlige arbejdstid. Det er ikke unormalt, at arbejdstiden falder, men faldet i 3. kvartal er ifølge Danmarks Statistik markant større end normalt og kan skyldes et ændret feriemønster eller ændret registreringspraksis. Man skal derfor være varsom med at tolke for håndfast på 3. kvartals fald i lønmodtagerbeskæftigelsen opgjort som fuldtidsbeskæftigede.

Figur 1

Udvikling i antallet af fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere.

Kilde: Danmarks Statistik. Sæsonkorrigeret ▽

▼ OM DETTE NOTAT

"Servicebrancher var de store jobskabere det seneste år" er Dansk Erhvervs analysenotat nummer 2 i 2017. Redaktionen er afsluttet den 10. januar 2017.

▼ OM DANSK ERHVERVS ANALYSENOTATER

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

▼ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring.

▼ KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til økonom Jens Hjarsbech på jhj@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6593.

▼ NOTER